

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 24539/2024
25.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Вукица Мидоровић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Снежана Мишовић Гуцуња, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1959/24 од 12.09.2024. године, у седници одржаној 25.03.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1959/24 од 12.09.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сенти П 132/2022 од 10.04.2024. године, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиљи исплати 5.307,68 СНФ, у динарској противвредности према средњем курсу НБС на дан исплате, у преосталом делу одбијен тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиљи, на име улагања у доградњу у стамбени објекат који се налази у ... исплати 115.985,38 динара, са законском затезном каматом од 28.07.2023. године до исплате, обавезан тужени да тужиљи на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 192.593,33 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате и одбијен захтев тужиље за ослобађање од плаћања обавезе судске таксе.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1959/24 од 12.09.2024. године, првостепена пресуда је преиначена у усвајајућем делу, тако што је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиљи исплати 5.307,68 СНФ у динарској противвредности према средњем курсу НБС на дан исплате и преиначена је одлука о трошковима поступка, тако што је обавезана тужиља да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 149.400,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....10/2023, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. ст. 1. и 2. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су живееле у ванбрачној заједници у домаћинству родитеља туженог у ..., од 2005. до 2017. године, у току које је рођено заједничко дете. У време заснивања заједнице живота странака, тужилца је имала 15 година и није имала у власништву имовину веће вредности. У првих 4-5 година заједничког живота, тужилца није била у радном односу, већ је обављала послове у домаћинству и повремено се радно ангажовала на сезонским пословима, па се породица издржавала од средстава које је радом обезбеђивао тужени. У каснијем периоду и тужилца и тужени су били радно ангажовани и остваривали су приближно једнаке зараде. Током 2007. године постигнут је породични договор да странке купе кућу, у коју би се преселили родитељи туженог, а да оне наставе самостално да станују у кући у којој су до тада сви заједно становали, па је у јануару 2008. године тужени у својству купца закључио уговор о купопродаји куће у ..., у улици ... бр. ..., за купопродајну цену од 6.000 евра. Како нису имали довољно новчаних средстава за исплату купопродајне цене, тужени је 21.01.2008. године са банком закључио уговор о стамбеном кредиту на износ од 15.500 CHF (тада приближно једнак износу од 10.000 евра), по ком последњи износ анuitета отплате кредита доспева 31.01.2028. године. Од остварених новчаних средстава 6.000 евра је исплаћено продавцима куће у ... на име купопродајне цене непокретности, а преосталих 4.000 евра је употребљено за реновирање купљене куће, као и за враћање дуга од 1.000 евра, по основу уговора о кредиту из 2005. године, који је тужени закључио са банком ради куповине аутомобила. Тужилца је напустила заједницу живота у децембру 2017. године. Од 28.01.2008. године до 31.12.2017. године по уговору о стамбеном кредиту исплаћено је 10.615,37 CHF, а по престанку заједнице живота странака тужени је наставио да отплаћује преостали износ кредита.

На овако утврђено чињенично стање, правилно је другостепени суд применио материјално право из одредби Породичног закона и након оцене да није основан тужбени захтев за исплату половине износа отплаћеног стамбеног кредита за време трајања ванбрачне заједнице странака, преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев одбио.

Неосновано се наводима ревизије оспорава правилна примена материјалног права.

У смислу одредби Породичног закона имовина коју су ванбрачни партнери стекли радом у току трајања заједнице живота представља њихову заједничку имовину, иако је упис у јавне књиге извршен на само једног од њих, уз обориву претпоставку да су њихови удели у заједничкој имовини једнаки. На имовинске односе ванбрачних партнера сходно се примењују одредбе овог закона о имовинским односима супружника.

Применом одредби материјалног права из Породичног закона, и по оцени Врховног суда, супротно наводима ревизије, није основан облигационоправни захтев за враћање тужиљи половине новчаног износа кредита отплаћеног до престанка ванбрачне заједнице странака. Странке су током трајања ванбрачне заједнице већи део средстава остварих из кредита банке утрошиле на куповину непокретности, а преостали део на реновирање купљене куће и испуњење раније преузете кредитне обавезе. Како је, дакле, намера парничних странака била да за новац добијен кредитом купе кућу и да купљена и реновирана непокретност буде њихова заједничка имовина, тужиљи би у циљу заштите имовинских права на располагању могао бити само стварноправни захтев за утврђивање права својине на идеалном делу непокретности, какав захтев није постављен у конкретном случају. Тужиља би у смислу члана 175. Породичног закона имала право на потраживање у новцу, односно на облигационоправни захтев у случају да је после престанка заједничког живота странака дошло до увећања вредности заједничке имовине, на коју околност није предложила доказе.

Претпоставка је да су средства кредита, која су странке као солидарни дужници током трајања заједнице живота отплатиле банци, отплаћена из заједничких средстава стечених њиховим радом, али износ новчаних кредитних средстава банке није остварен са намером странака да добијени новац од банке као покретну ствар поделе на једнаке делове и управљају и располажу њим као својом посебном имовином, већ са намером куповине заједничке непокретности, односно са намером стицања стварних права на купљеној непокретности.

Врховни суд је ценио и остале наводе ревизије, којима се не доводи у сумњу правилност побијане пресуде. Одлука другостепеног суда заснована је на чињеничном стању утврђеном током првостепеног поступка из кога је другостепени суд извео другачији чињенично правни закључак и применом одредаба материјалног права донео другачију одлуку од првостепеног суда, за коју су дати доволни и јасни разлози, које у свему као правилне прихвата и овај суд, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**